

DRUGA STRANA KOSOVA *Danas*

**Izvodi iz Danasovih
Instagram
intervjua uživo,
sagovornici:**

- ⇒ Aurelja Kadriu
- ⇒ Špetim Gaši
- ⇒ Tatjana
Lazarević
- ⇒ Donika
Emini
- ⇒ Agon
Malići
- ⇒ Bekim
Blakaj
- ⇒ Milica
Andrić Rakić
- ⇒ Arben Žarku
- ⇒ Ivan Nikolić
- ⇒ Dragiša Mijačić

UREDNIKA PORTALA KOSSEV
IZ KOSOVSKE MITROVICE

Tatjana Lazarević: Verujem da je povratak moguć

Dvadeset godina posle rata, ako stavim po strani politike koje vode vlade u Beogradu i Prištini, uverena sam da život može da se obnovi. Spadam u one retke Srbe koji iskreno veruju da je povratak moguć, i ne samo da je moguć, nego da je povratak imperativ, poručila je Tatjana Lazarević, urednica portala KoSsev iz Kosovske Mitrovice. Na pitanje jedne naše čitateljke kakva je epidemiološka situacija na Kosovu, ima li dovoljno lekara i medicinske opreme, Lazarević je odgovorila da kada govorimo o specifičnostima Kosova, jedna je situacija kada su u pitanju većinski srpske sredine, a postoje i izveštaji o Kosovu uopšteno.

Odgovarajući na pitanje odakle crpi energiju i motivaciju da i dalje ostane na Kosovu i radi svoj posao, ona je navela da ne zna da li danas u svetu uopšte postoji neki kutak a da oko ljudi nije nastala zbrka. Lazarević je ocenila da živimo u teškim i zlim vremenima.

Pojedinačna saradnja srpskih i albanskih novinara

Na pitanje postoji li saradnja albanskih i srpskih novinara na Kosovu, ona je odgovorila da postoji pojedinačna saradnja koja je prilično korektna, ali da može da se unapredi. Lazarević je kazala da saradnja takođe zavisi od toga gde se novinari nalaze.

—Često razmišljam da li je gore nama, starijoj generaciji, koji smo potekli iz jednog drugačije postavljenog sistema u kojem je imalo vremena da se postavi jedan etnički vrednosni sistem, ili novoj generaciji koja je rođena nezapamtiši neka lepa i srećna vremena. Sa druge strane, svako vreme nosi svoje i breme i lepotu. Sigurna sam da će i ova vremena nekada za neke druge generacije biti nostalgijna. Kosovo je drugačije u odnosu na ostatak sveta samo utoliko što se svima nama čini da je njegova muka najveća i što za razliku od nekih drugih, mi spadamo u ona konflikta područja koja za okosnicu konflikta nose i to etničko pitanje. U najkraćem, jedna teritorija u kojoj se dva naroda vekovima spore oko nje. Suština celog ovog konflikta je u vekovnoj supremaciji jednog naroda nad drugim: kada je uslovno rečeno "srpsko vreme", Srbi vladaju Albancima, a kada je uslovno rečeno "albansko vreme", Albanci vladaju Srbima. Međutim, nikako da građani vladaju jedni sa drugima, istakla je Tatjana Lazarević.

M. D. Miljković

Potpredsednik Saveta za inkluzivno upravljanje iz Prištine

Špetim Gaši: Nerealno očekivati da Srbi na Severu uče da je Adem Jašari heroj

Ideja podele nije mrtva sve dok ne postoji nijedno drugo rešenje. Prema mom mišljenju, to bi bilo komplikovano jer bi oko 60 odsto kosovskih Srba ostalo na jugu Kosova, van Srbije. Takođe, međunarodna zajednica je protiv podele Kosova, naročito Nemačka. Tako da mislim da je bolje da političari u Srbiji, na Kosovu, i u međunarodnoj zajednici pokušaju da pronađu neko drugo rešenje. Sada je 21. vek možda možemo da pokažemo da Srbi i Albanci mogu da žive zajedno, rekao je Špetim Gaši, potpredsednik Saveta za inkluzivno upravljanje. Naš sagovornik živi u Prištini, a ima američko državljanstvo.

Odgovarajući na pitanje jednog od pratilaca zvanične stranice Danasa na Instagramu (danas.rs), Gaši je naveo da je Savet za inkluzivno upravljanje organizovao nekoliko okruglih stolova - u Tirani, Beogradu, Skoplju, Crnoj Gori, na kojima su učestvovali narodni poslanici iz Beograda i Prištine, kako bi „pomogao unapređenju odnosa Beograda i Prištine, uključujući odnose između parlamenata Kosova i Srbije, jer mi mislimo da parlamentarci mogu da pomognu mirnom putu pronalaženja sveobuhvatnog dogovora“.

—Bili smo puno srećni zbog takvih razgovora, svi parlamentarci iz Prištine i Beograda su bili veoma konstruktivni, tako da mislim

da su diskusije bile uspešne. Sami učesnici su rekli da podržavaju diskusije. Mi imamo razgovore u Briselu, Vučića, Tačija, i ostalih političara, ali nemamo toliko odnose između drugih ljudi, kao što su parlamentarci, oni ne znaju jedni druge, ne znaju šta su domaći problemi. Tako da je bilo veoma značajno da oni upoznaju jedni druge. Većina parlamentaraca Albanaca iz Prištine boravila je u Be-

Svi žele da budu predsednici

Upitan ko bi mogao da bude naredni kosovski predsednik - Hašim Tači ili Ramuž Haradinaj, Gaši navodi: „svi na Kosovu žele da budu predsednici“. Kako objašnjava: „Tači ima problem sa Specijalnim sudom i mislim da će optužnica protiv njega biti potvrđena, a on je rekao da će podneti ostavku ako se to desi. Ali, Haradinaj, koji je zainteresovan za poziciju predsednika, takođe ima problem sa Specijalnim sudom, i moguće je da će ga zadesiti ista sudbina kao Tačija. Da bi se izabrao novi predsednik, potrebni su glasovi dve trećine članova parlamenta, a ako ne postoji neki kandidat za koga bi glasalo toliko parlamentaraca, onda će se ići na izbore. Pošto niko, osim Albina Kurtija, ne želi da ide na izbore, mislim da će se predsednik izabrati u parlamentu, ali da to neće biti ni Haradinaj ni Tači“, smatra naš sagovornik.

ogradu prvi put na našem okruglom stolu i sve je bilo ok - dobro gostoprimstvo, dunjevača, šljivovica. Većina učesnika pita kada će biti sledeći okrugli sto. Mi imamo projekte i fondove, samo čekamo vakcinu za koronu, rekao je sagovornik Danasa.

Upitan koja bi ovlašćenja u praksi imala Zajednica srpskih opština, predviđena Briselskim sporazumom, Gaši je podsetio da je to jedini dogovor iz Brisela koji nije implementiran.

—Kad je pre nekoliko godina počelo da se govori o podeli Kosova, pitanje Zajednice je „stavljeno u fioku“, jer kada bi sever Kosova bio deo Srbije, onda Zajednica ne bi bila potrebna. Sada čujem da je ponovo počela priča o Zajednici i mislim da Srbima na Kosovu treba nešto što mi zovemo Zajednica opština sa većinski srpskim stanovništvom, naročito je to važno za obrazovanje. I Ahtisarijev plan dozvoljava da nastavni program bude iz Srbije. Nije realno da Albanci na Kosovu očekuju da Srbi u Severnoj Mitrovici uče da je Adem Jašari bio narodni heroj. Albanci imaju svoje heroje, Srbi imaju svoje, ali to nije problem da žive zajedno. Mislim da ova Zajednica treba da se formira, to je odlučio i kosovski Ustavni sud, i naročito da ima ovlašćenja u oblastima obrazovanja, zdravstva, ekonomskog razvoja i prostornog planiranja, poručio je on.

M. Stojanović

Aktivistkinja u oblasti civilnog društva iz Prištine

Aurelja Kadriu: Verujem u pomirenje između ljudi

se suočili sa izazovima sa kojima se ljudi susreću; da preispitaju taj dominantni narativ koji je kreiran zbog medijske propagande. Kada bi ljudi išli na takve razmene, mislim da bi ekstremne ideje omekšale“.

Jedno od pitanja pratilaca Danasa na Instagramu glasilo je koliko se Priština promenila od kada je Kosovo proglasilo nezavisnost 2008. Kadriu je rekla da je od tada prošlo dvanaest godina, te da to istorijski nije dug period, ali da je u smislu društva to dovoljno vremena da se mnoge stvari promene. Ona je takođe kazala da su organizacije civilnog društva kao i civilno društvo u širem smislu, slobodniji i posvećeniji u postavljanju sopstvenih ciljeva na osnovu onoga što je njihovoj zajednici potrebno.

Upitana da li je nekada bila u Beogradu i da li bi volela da ga poseti, ona je odgovorila da je u Beogradu bila nekoliko puta, te da ovaj grad prvi put posetila 2010. godine.

—Postoje ljudi koji imaju veoma čvrst stav prema onome što se dogodilo, prema ratu i istoriji Balkana. Njima bih naročito preporučila razmenu, da na primer ljudi sa Kosova idu u Srbiju i obrnuto, kako bi

ko bi se suočili sa izazovima sa kojima se ljudi susreću; da preispitaju taj dominantni narativ koji je kreiran zbog medijske propagande. Kada bi ljudi išli na takve razmene, mislim da bi ekstremne ideje omekšale. Smatram da bi to dovelo do pomirenja među ljudima, u šta ja verujem. Ja ne verujem u pomirenje između vlada, već između ljudi. To je bio ključni razlog zbog čega sam insistirala na tome da posetim Beograd i generalno Srbiju, istakla je Kadriu.

M. D. Miljković

Decentralizacija političke scene

Kadriu je ocenila da je aktivizam ono na šta mogu biti ponosni u proteklih 12 godina. „Kada je reč o politici, konačno smo imali decentralizaciju političke scene. Imamo nove pokrete koji se pojavljuju. Nedavno smo imali vladu koju je vodio pokret Samoopredeljenje, koji je dugo bio u opoziciji. U tom smislu, dešavaju se zanimljive stvari. Pozitivna stvar je da smo najzad imali opozicioni pokret koji je došao na vlast, i ako je trajalo kratko, a ono što se posle toga dogodilo bilo je razočaravajuće“, navela je naša sagovornica.

Politički analitičar i NVO aktivista iz Prištine

Agon Malići: Tramp pokvario Vučiću „igru“ sa arapskim svetom

Dogovor Kosova i Srbije koji je postignut u Vašingtonu predstavlja mnogo manje od onoga što se očekivalo, uzimajući u obzir mesto gde se taj dogovor desio. Niko nije bio iznenađen sadržajem dogovora, ali ono što je možda bilo pomalo iznenađujuće jeste što taj sporazum pre svega predstavlja odraz usklađivanja spoljne politike i Srbije i Kosova sa spoljnom politikom Sjedinjenih Država. Mislim da su obe strane bile u nekoj trci da dobiju američku podršku u našem bilateralnom problemu i u toj žurbi pojavio se predsednik američki predsednik Donald Tramp sa stavom „ako hoćeš da budeš prijatelj SAD, moraš biti sa nama“, pa je tako na papir stavio sve neke stvari koje nemaju veze sa nama, ali su veoma važne za Trampovu administraciju, naveo je Agon Malići, politički analitičar i NVO aktivista iz Prištine.

Prema Malićijevom mišljenju, dogovor o uspostavljanju ekonomske saradnje, koji su u Beloj kući postigli srpski predsednik Aleksandar Vučić i kosovski premijer Avdulah Hoti, „neće imati mnogo težine u međusobnim odnosima Srbije i Kosova, ali će imati određenu geopolitičku težinu“.

- Što se tiče ostalih delova, ništa u dogovoru nije konkretno, niti sprovedljivo, naročito znajući da posle novembarskih predsed-

Skepticizam prema mini Šengenu

Komentarišući inicijativu mini Šengen, sagovornik Danasa napominje da na Kosovu postoji ogroman skepticizam prema takvoj zamisli, na koju se gleda „kao na jednu novu vrstu Jugoslavije i primećuje se da je Srbija najviše zainteresovana za taj projekat“. „Ne vidim kako takva ideja može da se sprovodi bez priznanja Kosova od strane Srbije. Dakle, Kosovo neće uopšte moći tu da uđe bez priznanja od strane Srbije. Mislim da to ne bi trebalo da bude alternativa EU integracijama ovog regiona, ali će možda dati prostora da se unapredi ekonomija u regionu. Odnose Srbije i Kosova relaksiralo bi priznanje Kosova od strane Srbije, ali i tada bi postojala opasnost da se vratimo na stare teme jer se mi uvek najviše bavimo prošlošću. Čak i u projektu mini Šengen više vidim volju za dominacijom nego volju za saradnjom, iako uočavam i pozitivne aspekte te ideje“, tvrdi Malići.

ničkih izbora u SAD to možda neće ni biti važeće. Neke od tih stvari su već počele da se usporavaju. Pojavio se novinski članak u kojem se navodi da je predsednik Vučić uslovio Izrael tako što neće premetiti ambasadu Srbije iz Tel Aviva u Jerusalim ukoliko Izrael prizna Kosovo. Dakle, već ulazimo u usporavanje, što govori o tome da ovaj sporazum ne znači mnogo, ali i o tome koliko je Tramp destabilizovao Balkan, naročito Srbiju, „kva-

reći“ Vučićevu „igru“ sa arapskim svetom, Rusijom, Kinom... Stoga, priznanje Kosova od strane Izraela je jedini element koji ima „težinu“ u sporazumu, smatra Malići.

Sagovornik Danasa konstatuje da su SAD pokušale da ponovo preuzmu glavnu ulogu u rešavanju kosovskog pitanja, ali da nikakav finalni sporazum nije moguć bez saradnje SAD i Evrope.

M. Stojanović

Izvršna direktorka Sivikos platforme iz Prištine

Donika Emini: Treba jačati regionalnu saradnju

Političke elite su neprestano pričale kako je potrebno uključiti civilno društvo i stručnjake u razgovore o normalizaciji, ali to je bila samo priča, „mrtvo slovo na papiru“. U Srbiji je jedino postojao unutrašnji dijalog u kojem su učestvovali pojedine nevladine organizacije, a na Kosovu je premijer Hoti rekao da će doneti platformu za pregovore, koju nikada nismo videli. On je, takođe, govorio da će uključiti civilno društvo u pregovarački proces, a jedva da je uključio i svoje koalicione partnere, a kamoli NVO sektor, kaže Donika Emini, izvršna direktorka Sivikos platforme iz Prištine. Ona takođe izražava žaljenje što je dijalog od početka „veoma zatvoren za stručnu javnost i građane“.

Naša sagovornica napominje da na Kosovu vlada mišljenje da će „kada bude postignut sporazum, sve biti rešeno, da će sve biti duga i cveće, što je pogrešno“.

Velika očekivanja od Bajdena

Upitana da li se Kosovo nada da će Džozef Bajden postati naredni predsednik SAD, Donika Emini kaže da preovladava stav da će „Bajden biti bolji u spoljnoj politici“ od aktuelnog predsednika Donalda Trampa, odnosno „relaksirati međunarodne odnose, i to ne samo između Kosova i Srbije“.

„Primena sporazuma biće veoma teška, i baš u tome važan doprinos može da da civilno društvo tako što će pripremiti teren za implementaciju“, naglašava nevladina aktivistkinja iz Prištine.

Odgovarajući na pitanje da li smatra da je Berlinski proces, koji je smatran jednim od sredstava za jačanje veza među građanima na Zapadnom Balkanu, i dalje relevantan, Emini navodi da je to „teško proceniti, naročito ako se uzme u obzir činjenica da kovid epidemija nije završena“.

- Prema mom mišljenju, Berlinski proces je veoma važan zbog svog cilja, a to je regionalna saradnja. Ja sam „obožavateljka“ regionalne saradnje i tužna sam jer političke elite ne razumeju da ćemo mi uvek biti deo istog regiona, postali članice Evropske unije ili ne. Mi moramo međusobno da sarađujemo. Fizički je nemoguće da izbegnemo jedni druge. Trebalo bi da sarađujemo na dobrobit građana, ali balkanski lideri, nažalost, posmatraju regionalnu saradnju kao nešto o čemu treba govoriti da se zadovolji zvanični Brisel, oni se nisu istinski angažovali da se ta saradnja i ostvari. Treba shvatiti da naše ekonomije zavise jedne od drugih i da je važna sloboda kretanja, ističe Donika Emini.

Komentarišući bezbednosnu situaciju i pretnje u tom domenu sa kojima se suočava Zapadni Balkan, Emini konstatuje da je „reč o postkonfliktnom području, što znači da uvek postoji opasnost da se istorija ponovi“.

- Ipak, dobro je što je više od polovine država Balkana u NATO-u, a Srbija je deo Partnerstva za mir, pa u izvesnoj meri sarađuje sa tim vojnim savezom... Treba da sagledamo bezbednosna pitanja i iz drugog ugla. Mene recimo brine prekogranični organizovani kriminal i šverc narkotika na Zapadnom Balkanu. Takođe, migracije su i dalje veliki problem. Da bi se sa time izborili treba da jačamo regionalnu saradnju, da uspostavimo vladavinu prava i snažniji demokratski sistem, kao i da još čvršće sarađujemo sa EU i NATO-om, poručuje sagovornica Danasa.

M. Stojanović

Direktor Fonda za humanitarno pravo Kosova

Bekim Blakaj: Pokušaji zastrašivanja svedoka

Očito se radi o pokušaju da se zastrašuju svedoci, to je jasno. Zvanično se ne zna kako je organizacija veterana OVK došla u posed te dokumentacije. Razni komentatori kažu da je to loš scenario, da neki nepoznati ljudi jednostavno upadnu u njihove kancelarije i ostavljaju neke pakete sa dosijeima, što je manje verovatno, poručio je direktor Fonda za humanitarno pravo Kosova Bekim Blakaj, odgovarajući na pitanje jednog od pratilaca portala Danas na Instagramu kako komentariše navodno curenje 4.000 dokumenata iz specijalnog suda za OVK.

On je naveo da je potpuno siguran i da su veoma male šanse da su ta dokumentacija i dosijei procurili iz specijalizovanog tužilaštva u Hagu, te da ostaje da se vidi kako su oni došli u njihov posed.

Upitan kako kosovska javnost gleda na sud u Hagu formiran za zločine OVK, on je odgovorio da je bilo raznih komentara u vezi sa specijalizovanim većem, ali da u većini slučajeva na Kosovu to veće vide kao jednostran sud, kao sud koji će suditi samo jednoj et-

ničkoj zajednici, to jest samo jednoj strani.

- To tvrde i udruženja veterana, predstavnici raznih drugih udruženja, čak i pravnici. Međutim, i dalje ima onih ljudi koji kažu da je specijalizovano veće još jedan mehanizam koji će, nadamo se, doneti pravdu određenim žrtvama. To mišljenje delimo i mi u Fondu za humanitarno pravo Kosova. Smatramo da ta veća nisu nikakav izuzetak, jer postoje ti „ad hoc“ tribunali koji imaju mandat da se bave samo određenim predmetima, naveo je Blakaj.

M. D. Miljković

Novinarka portala KoSSev i dopisnica Dojče velea

Milica Andrić Rakić: Mogući su neredi na Kosovu

Potvrđena je prva optužnica Specijalnog suda u Hagu za ratne zločine Oslobođilačke vojske Kosova i uhapšen je bivši šef obaveštajne službe Kosovskih snaga bezbednosti Salih Mustafa, što označava ozbiljniji početak rada Specijalnog suda. To može da izazove bezbednosne i socijalne neredi na Kosovu.

Očekujem da će udruženje „takozvanih veterana OVK“ organizovati proteste. Dakle, svakako će biti nemira, a moguće i bezbednosnih incidenata. Sve to može da se odrazi na dijalog, a posebno na inicijativu mini Šengen, navela je Milica Andrić Rakić, novinarka portala KoSSev i dopisnica Dojče velea sa Kosova.

Andrić Rakić odrično odgovora na naše pitanje da li su Sjedinjene Američke Države preuzele glavnu ulogu u rešavanju kosovskog pitanja od Evropske unije.

- Amerika je, za sada, izdejstvovala jedan sporazum, i sigurno da neće biti ničeg novog do kraja godine, imajući u vidu izbore u SAD. Taj sporazum nije doneo rešenje političkog statusa, što je cilj Kosova. Pregovore o političkom statusu i dalje predvodi EU i makar taj deo je jasan. Naglašavam da je deo sporazuma iz Vašingtona koji se odnosi na premeštanje ambasade Srbije iz Tel Aviva u Jerusalim suprotan politici EU, dakle vodi dve strane dalje od evropskog puta na kojem bi trebalo da se nalaze, tako da postoji neki raskorak između SAD i EU, ali se čini da se ovaj politički, teži deo pregovora, i dalje vodi pred Evropljanima i u tom smislu je sporazum iz Vašingtona bio neko olakšanje sa Srbe sa Kosova, smatra naša sagovornica.

M. Stojanović

Direktor NVO „Komunikacija za razvoj društva“ (CSD) iz Gračanice

Ivan Nikolić: Oko 80 odsto mladih Srba planira da napusti Kosovo

N aša nevladina organizacija se pretežno bavi pitanjima srpske zajednice na Kosovu, iako neretko sprovodimo i multietničke projekte, naveo je Ivan Nikolić, direktor NVO „Komunikacija za razvoj društva“ (CSD) iz Gračanice, govoreći o izazovima sa kojima se suočava civilni sektor na Kosovu.

Upitan kakav je život u Gračanici danas, Nikolić konstatuje da je „to vrlo jednostavno pitanje, ali je teško odgovoriti na njega“.

- U suštini, život je prilično komplikovan. Iz bezbednosne perspektive, činjenica je da je situacija malo bolja nego pre dvadesetak godina. Kad kažem „malo bolja“, mislim pre svega na to što, hvala bogu, skoro nije bilo nekih ozbiljnih incidenata u samoj Gračanici, ali nedavno se, nažalost, desio incident u selu Donja Brnjica, pored Gračanice, kada je pucano na grupu dece. Dakle, čak i kad se „veže“ jedan period bez incidenata, ponovo se dogodi neki incident i to nas, kako ja u šali kažem: „vрати на фабричку podešavanja“, mada to nisu stvari sa kojima se treba šaliti. Mi u celoj našoj nesreći, eto, nađemo i prostora za malo crnog humora. Ja sam u nešto drugačijoj situaciji, jer imam puno prijatelja Albanaca i krećem se i po sredinama koje su pretežno naseljene Albancima, ali, svakako, tužna je činjenica da, bez obzira na sve to, mi govorimo engleski i ne želimo da se eksponiramo jer ne mora baš svako da zna da smo mi Srbi. To je, nažalost, nama urezano i u podsvesti nam

Promocija mira i tolerancije

Nikolić ističe da je CSD za 18 godina sproveda „više od 200 različitih projekata, bavili smo se različitim temama, od promocije mira, tolerancije, do ozbiljne podrške koje smo pružili izgradnji kapaciteta civilnog društva“. „Fokus nam je, između ostalog, na briselskim pregovorima, zatim smo bili vrlo aktivni kada je u pitanju promocija decentralizacije i ostalih značajnih stvari koje su se dešavale na Kosovu. Takođe, radimo sa omladinom, organizujemo društvene klubove... Dakle, uopšteno govoreći, najponosniji sam na činjenicu što smo uspjeli da makar malo popravimo reputaciju civilnog društva u našoj zajednici i mislim da imamo ozbiljnu ulogu u neformalnom obrazovanju, preko hiljadu mladih ljudi iz opština sa većinskim srpskim stanovništvom je prošlo našu obuku... Imali smo, dakle, ozbiljnu ulogu u stvaranju civilnog društva i bili ozbiljna potpora novim decentralizovanim opštinama, radili smo niz različitih strategija, od ekonomskog razvoja do promocije Zakona o upotrebi jezika, s obzirom na činjenicu da se taj zakon na Kosovu slabo koristi“, precizira on.

je kad god smo u nekom drugom mestu i u nekom drugom gradu, objašnjava on.

On ukazuje da je CSD prošle godine radila istraživanje na temu migracije mladih, koje je pokazalo da oko 80 odsto mladih Sr-

ba planira da napusti Kosovo, a kao razloge navode, pre svega, lošu bezbednosnu situaciju, zatim loš kvalitet života, nepovoljnu ekonomsku situaciju, loše obrazovanje...

M. Stojanović

Direktor Instituta za teritorijalni ekonomski razvoj „InTER“ iz Zubinog Potoka

Dragiša Mijačić: Dodite na Kosovo

P ozivam vaše čitaoce da dođu na Kosovo, da obidu ne samo Šarplaninu i manastire, već treba da odu i u Prištinu, Peć i Prizren, koji je jedan carski i multikulturalni grad. Treba da dođu na sever Kosova. Prosto, što više putuju, shvatiće realnost, razlike i sličnosti između naših društava - poručio je Dragiša Mijačić, direktor Instituta za teritorijalni ekonomski razvoj „InTER“ iz Zubinog Potoka.

Prema njegovim rečima, InTER je 2013. godine započeo veliki program koji za cilj ima razvoj turizma na severu Kosova, pre svega na prostoru Ibarskog Kolašina, koji pripada opštini Zubin Potok, ali i u drugim opštinama. Mijačić objašnjava da im od početka cilj nije bio samo da poboljšaju uslove za ekonomski oporavak i za kreiranje radnih mesta, već su želeli da kroz tu inicijativu pokrenu socijalna pitanja, pre svega pacifikacije omladine, međuetničke tolerancije i komunikacije.

- Još jedan od ciljeva naše inicijative bio je pre svega rebrandiranje severa Kosova kao turističke destinacije i

okruženja u koje će ljudi rado dolaziti, a ne kao područja koje je poznato samo po političkim i bezbednosnim problemima. Krenuli smo 2015. godine pod inicijativom koja se zove „Outdoor in“, što znači da se uglavnom fokusiramo na razvoj aktivnog turizma. Opština Zubin Potok je prelepa opština. Tu se nalazi jezero Gazivode, koje je stalno u žiži javnosti. Onda je tu reka Ibar i imamo dve planine, jedna se zove Rogozna,

Pozitivne reakcije posetilaca

Naš sagovornik je napomenuo da se uvek iznenadi kako ljudi pozitivno reaguju i uživaju u posetama, što je prema njegovim rečima još jedan dokaz da smo na kraju svi ljudi od krvi i mesa i da svi želimo da živimo u miru i međusobnom poštovanju. Na pitanje da li je ispravan stav aktuelne američke administracije da će pre svega ekonomska saradnja doprineti približavanju Srba i Albanaca, Mijačić je odgovorio da bi po nekoj logici trebalo da bude tako, ali da uvođenje taksa to demantuje.

a druga je Mokra gora, ukazuje naš sagovornik.

On je dodao da su u jednom momentu shvatili da im je potreban jedinstven turistički proizvod, zbog koga bi ljudi dolazili u taj kraj. Zato su odlučili da na jednoj steni, koja je visoka 500 metara, naprave nešto što se zove „Via Ferrata“, što predstavlja turistički proizvod karakterističan pre svega za Alpe.

- Predstavlja sistem metalnih pomagala, sajli i nogostupa, kojima se penjete vertikalno uz stene i na taj način ste s jedne strane bezbedni, a s druge možete da uživate u onome što obično krasi iskusne alpiniste i penjače, opisao je Mijačić.

On je naveo da kada je InTER pokrenuo navedenu inicijativu, Zubin Potok nije postojao na turističkoj mapi, te da su za vrlo kratak period uspešli da postave taj kraj kao jedan od važnih destinacija aktivnog turizma u celom regionu, što je prepoznao sajt „Lonely Planet“, koji ih je uvrstio u deset najatraktivnijih skrivenih destinacija na Balkanu.

M. D. Miljković

Glumac, producent i direktor Kosovskog kinematografskog centra

Arben Žarku: Umetnost može da zbliži ljude

D ok umetnost umnogome doprinosi zbližavanju ljudi, kroz razumevanje kulture i razlika između nacija, politika, nažalost, ne čini mnogo u tom smislu. Politika je uvek prepreka kada dođe do povezivanja ljudi. Voleo bih da političari slede primer ljudi iz kulture, na koji način oni to rade, poručio je glumac, producent i direktor Kosovskog kinematografskog centra Arben Žarku odgovarajući na pitanje čitateljke Danasa da li su umetnost i politika sredstva za razdvajanje ili povezivanje ljudi.

Na pitanje koje su sličnosti, a koje razlike između kinematografija u zemljama bivše Jugoslavije, Žarku je odgovorio da tu ne vidi mnogo razlika. On je rekao da se u filmovima sa ovih prostora govori istim jezikom, da su priče zajedničke i naposljetku da je većina profesora, ljudi od kojih su učili, studirala u Beogradu, Sarajevu ili Zagrebu. Žarku je dodao da je čak i način predavanja na univerzitetima bio sličan.

Upitan da kao direktor KKC opiše kosovski filmsko stvaralaštvo, Žarku je istakao da su filmovi koje njegov centar podržava veoma kritički nastrojeni prema društvu, ali i prema vlasti.

- Ljudi čak ponekad misle da smo mi nevladina organizacija, a ne vladino telo. Međutim, imao sam sreće da radim sa odličnim kolegama u filmskom centru i da takođe budem veoma nezavisan od vlade i ministarstva kulture. Uvek smo imali njihovu podršku, ali se nikada nisu mešali u ono što radimo. Filmovi su mnogo puta otvarali velike rasprave u društvu po pitanju LGBT prava i drugih tema koje se u mnogim društvima smatraju tabuom. Potrebno je o tome razgovarati, rekao je Žarku. On je dodao da je ono što mu se sviđa kada je reč o strukturi filmskog centra to što svake godine imaju nezavisnu komisiju i žiri u kojima sede stranci, koji čitaju scenarije i donose odluku kojim filmovima će dodeliti sredstva. Žarku je kazao da smatra da to pomaže da se otkriju različiti talenti i glasovi koji su veoma kritički nastrojeni prema kosovskom društvu i istakao da je veoma ponosan na to.

Jedna čitateljka Danasa na Instagramu zamolila je Žarkua da domaćoj publici preporuči neke kosovske filmove, što je on i učinio.

- Srećan sam što mogu da vam preporučim nekoliko naslova koje bi publika u Srbiji morala da pogleda. Jedan koji je već veoma uspešan je „Exile“ („Progonstvo“), koji je svoju premijeru imao na Sandens festivalu, zatim u Berlinu i pobedio na Sarajevskom filmskom festivalu. To je film veoma talentovanog reditelja Visara Morine i on je njegovo drugo ostvarenje. Pored njega, ima još naslova koji na međunarodnoj sceni prolaze odlično, poput filma „Zana“ rediteljke Antonete Kastrati, „Aga's House“ Lendite Zećiraj, „The Flying Circus“ Fatosa Beriše, koji je tragikomedija. Zaista se nadam da će oni biti prikazani u Srbiji i ja bih zaista bio zahvalan da čujem komentare publike, kao i šta kritika misli o filmovima koje sam pomenuo, naveo je naš sagovornik.

M. D. Miljković

Uređuje: Marija Stojanović

Novinari: Miloš D. Miljković, Marija Stojanović

Korektura: Ana Rončević

Foto: Facebook, Twitter, Medija centar

Prelom: Aleksandar Milošević

Šansa za pozorišnu saradnju

Na pitanje da li umetnici iz Beograda i Prištine imaju mogućnost da sarađuju, on je odgovorio da, kada su u pitanju glumci, za saradnju postoje veće šanse u pozorištima. Žarku je kazao da je imao prilike da vidi koprodukcije ostvarene u teatrima.